

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/44/2025
Identifikačné číslo spisu:	4122213031
Dátum vydania rozhodnutia:	23.07.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4122213031.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne F., narodenej A. proti žalovanému D., narodenému A.X, o uplatnenie odškodnenia, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 36C/119/2022, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 01. februára 2024 sp. zn. 26Co/3/2024, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej ako „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 03. októbra 2023 č. k. 36C/119/2022-98 žalobu žalobkyne zamietol; a zároveň žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 01. februára 2024 sp. zn. 26Co/3/2024 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil; a zároveň nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dňa 03. apríla 2024 dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“).

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, a to z nasledujúcich dôvodov.

5. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/

dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

6. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 naďalej vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (navyše) požaduje, aby aj podané dovolanie bolo spísané advokátom.

7. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

8. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

9. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

10. Dovolateľka v prejednávanej veci nepreukázala, že má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Dovolaním napadnuté rozhodnutie obsahuje riadne poučenie odvolacieho súdu o náležitostiach dovolania a o potrebe zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 429 CSP). Súd prvej inštancie uznesením z 10. marca 2025, č. k. 36C/119/2022-176 vyzval dovolateľku na odstránenie vád dovolania (dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom), ako ju aj poučil o možnosti zastúpenia prostredníctvom Centra právnej pomoci. Dovolateľka na predmetné uznesenie reagovala podaním z 23. apríla 2025 (č. l. 184), v ktorom uviedla, že zastúpenie advokátom si finančne nemôže dovoliť a zároveň doručila rozhodnutie Centra právnej pomoci z 15. apríla 2025 (č. l. 185) o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci. Vady dovolania do dnešného dňa z jej strany teda odstránené neboli.

10.1. Vzhľadom na to, že nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania, a to zastúpenie dovolateľky v dovolacom konaní advokátom a dovolanie nie je spísané advokátom (§ 429 ods. 1 veta druhá CSP), nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

11. Dovolací súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

12. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.